

YAKKAKURASH SPORT SOHASIDA BOSHQARUV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH

Qulbolayev Asadullo Komil o‘g‘li

O‘zbekiston Davlat Jismoniy Tarbiya va Sport Universiteti

Sirdaryo viloyati Boyovut tumani 1-sonli sport maktabi

e-mail: asadulloqulbolayev@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada yakkakurash sport turlari sohasidagi boshqaruv tizimini takomillashtirish zarurati, mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo‘llari tahlil qilinadi. Sport tashkilotlarining samarali faoliyat yuritishi uchun raqamli texnologiyalar, zamonaviy boshqaruv uslublari va sportchilarni qo‘llab-quvvatlash tizimlarini rivojlantirish muhimligi yoritiladi.

KIRISH

Bugungi kunda sport sohasida raqobat kuchayib borayotgani bois, har bir sport turi, jumladan, yakkakurash sport turlarida boshqaruv tizimining mukammal bo‘lishi dolzarb masalaga aylanmoqda. Boshqaruv tizimini takomillashtirish orqali sportchilar salohiyati, musobaqalarning sifati va sportdagi muvaffaqiyatlar sezilarli darajada oshadi.

ASOSIY QISM

1. Yakkakurash sport turlarining o‘ziga xos xususiyatlari

Yakkakurash sport turlari (dzyudo, kurash, boks, taekvondo va boshqalar) individual mahorat, texnika va jismoniy tayyorgarlikka asoslangan. Shu sababli, ushbu yo‘nalishda boshqaruv tizimi ham sportchiga individual yondashishni, murabbiylar bilan yaqin aloqani va infratuzilma sifatini talab etadi.

2. Mavjud boshqaruv tizimidagi muammolar

oResurslarning noto‘g‘ri taqsimlanishi

oBoshqaruv qarorlarining markazlashgan bo‘lishi

oMurabbiy va sportchilar o‘rtasidagi aloqa kamchiliklari

oTexnologik vositalarning yetarli darajada qo‘llanilmasligi

3. Takomillashtirish yo‘nalishlari

oRaqamli boshqaruv tizimlarini joriy etish: Sportchilarning yutuqlari, mashg‘ulot jarayoni va sog‘lig‘i haqidagi ma‘lumotlarni onlayn kuzatish imkonini beruvchi tizimlar yaratish.

oSport menejerlari va mutaxassislar tayyorlash: Boshqaruv sohasida malakali kadrlarni tayyorlash va doimiy o‘qitish orqali tizimning samaradorligini oshirish.

oTashkiliy tuzilmani optimallashtirish: Federatsiya, sport maktablari va klublar o‘rtasida aniq vakolat va mas‘uliyatni belgilash.

oMoliyaviy shaffoflik va homiylik tizimini rivojlantirish: Sportga xususiy sektorni keng jalb qilish orqali qo‘shimcha mablag‘lar jalb etish.

4. Ilg‘or tajribalarni o‘rganish va moslashtirish

Rivojlangan mamlakatlarda yakkakurash sport turlarida qo‘llanilayotgan boshqaruv modellari, IT yechimlari va ta'lim dasturlarini o‘rganib, milliy tizimga moslashtirish foydali bo‘ladi.

XULOSA

Yakkakurash sport sohasida boshqaruv tizimini takomillashtirish uchun tizimli yondashuv, raqamli texnologiyalarni joriy etish, malakali mutaxassislar tayyorlash va sport infratuzilmasini rivojlantirish zarur. Ushbu islohotlar sportchilarning yuksak natijalarga erishishiga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining "Sportni rivojlantirish strategiyasi" to‘g‘risidagi farmoni. – 2021 yil.
3. Qurbonov A.Q. Sport menejmenti asoslari. – Toshkent: O‘zDJTI nashriyoti, 2020.
4. Yusupov S.T. Sport mashg‘ulotlarini tashkil etish va boshqarish. – Toshkent: “O‘qituvchi”, 2019.
5. Axmedov B.A. Jismoniy tarbiya va sport boshqaruvi. – Samarqand: SamDU nashriyoti, 2022.
6. Tokarev A.I. Sport menedjment: nazariya va amaliyot. – Moskva: Fizkultura i sport, 2017.
7. Shakirov R.J. Yakkakurash turlari bo‘yicha sport mashg‘ulotlarining o‘ziga xosliklari. – “Sport va ilm” jurnali, 2021, №3, 45–50-betlar.
8. World Taekwondo Federation. Annual Report 2022. www.worldtaekwondo.org
9. International Judo Federation. Judo Development Strategy. www.ijf.org
10. Anderson, D. & Miller, J. (2020). Modern Sports Management: Global Perspectives. – London: Routledge.